

ORZECZNICTWO SĄDU NAJWYŻSZEGO

IZBA KARNA

Zbiór urzędowy
tłoczony z polecenia
Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego

9

2025

**ZBIÓR URZĘDOWY
TŁOCZONY Z POLECENIA
PIERWSZEGO PREZESA SĄDU NAJWYŻSZEGO**

9

2025

Opracowane do druku
przez Kolegium Redakcyjne Izby Karnej Sądu Najwyższego

Treść:

I.	Zbiór orzeczeń	str.	1
II.	Skorowidz artykułowy	str.	62
III.	Skorowidz przedmiotowy	str.	63
IV.	Wykaz orzeczeń	str.	66

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
www.wolterskluwer.pl
czasopisma@wolterskluwer.pl
nr infolinii 801 044 545, prenumerata@wolterskluwer.pl

Skład i łamanie: Master, Łódź
Nakład: 850 egz.

ISSN 2545-2436

ORZECZNICTWO SĄDU NAJWYŻSZEGO IZBA KARNA

Rok 2025 – Numer 9

I

61

**WYROK Z DNIA 13 MAJA 2025 R.,
II KK 132/25**

Nieokreślenie w wyroku czasu trwania środka karnego określonego w art. 28 § 1 pkt 1 k.w. stanowi rażące naruszenie prawa, albowiem środek ten nie ma charakteru bezterminowego. Usunięcie tego uchybienia w postępowaniu wykonawczym jest niemożliwe.

Sędzia SN: T. Artymiuk.

Sąd Najwyższy w sprawie Z. B. ukaranego z art. 94 § 1 k.w., po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k. w dniu 13 maja 2025 r., kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść ukaranego od prawomocnego wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w Kraśniku z dnia 4 marca 2025 r., II W 107/25, w zakresie orzeczenia o środku karnym z art. 94 § 3 k.w. (pkt II sentencji wyroku),

uchylił wyrok w zaskarżonej części i przekazał sprawę w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Kraśniku.

Uzasadnienie

Z. B. został obwiniony o to, że w dniu 24 grudnia 2024 r., około godziny 9:00 w miejscowości W., woj. [...], po drodze publicznej kierował

pojazdem marki A. o nr rej. [...], nie mając do tego wymaganych uprawnień, tj. o popełnienie wykroczenia z art. 94 § 1 k.w.

Sąd Rejonowy w Kraśniku wyrokiem nakazowym z dnia 4 marca 2025 r., II W 107/25:

1. uznał obwinionego Z. B. za winnego dokonania zarzucanego mu wykroczenia i za to, na podstawie art. 94 § 1 k.w. wymierzył mu grzywnę w kwocie 1500 zł (pkt I wyroku nakazowego);
2. na podstawie art. 94 § 3 k.w. orzekł wobec obwinionego zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych wymagających kategorii B prawa jazdy (pkt II wyroku nakazowego);
3. zasądził od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa 150 zł opłaty oraz 50 zł zryczałtowanych wydatków (pkt III wyroku nakazowego).

W konsekwencji niezaskarżenia tego rozstrzygnięcia sprzeciwem wyrok uprawomocnił się w dniu 15 marca 2025 r.

Od powyższego wyroku nakazowego kasację wniósł Prokurator Generalny. Zaskarżył powyższe rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego w Kraśniku w zakresie orzeczenia o środku karnym z art. 94 § 3 k.w. (pkt I sentencji wyroku), na korzyść ukaranego Z. B., podnosząc zarzut „rażącego i mającego istotny wpływ na treść wyroku naruszenia przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 29 § 1 k.w. w zw. z art. 28 § 1 pkt 1 k.w., polegającego na orzeczeniu wobec obwinionego, na podstawie art. 94 § 3 k.w. środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych wymagających kategorii B prawa jazdy bez wskazania okresu jego obowiązywania, podczas gdy przepis art. 29 § 1 k.w. określa, że zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych wymierza się w miesiącach i latach, na okres od 6 miesięcy do 3 lat, co obliguje Sąd do wskazania czasookresu obowiązywania środka karnego”.

W konsekwencji autor kasacji wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Kraśniku.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego okazała się oczywiście zasadna, co umożliwiło jej rozpoznanie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Wyrok Sądu Rejonowego w Kraśniku, w zaskarżonej kasacją części jest wadliwy, ponieważ zapadł z rażącym i mającym istotny wpływ na jego treść naruszeniem przepisów prawa materialnego, wskazanych w jej zarzucie.

Sąd Rejonowy w Kraśniku, orzekając w pkt II sentencji wyroku wobec obwinionego Z. B. na podstawie art. 94 § 3 k.w. środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych wymagających kategorii B prawa jazdy nie wskazał, z rażącym naruszeniem dyspozycji art. 29 § 1 k.w., terminu wykonania tego środka karnego.

Zgodnie zaś z treścią art. 29 § 1 k.w. zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych wymierza się w miesiącach lub latach, na okres od 6 miesięcy do 3 lat. Tym samym obowiązkiem Sądu orzekającego zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych, o którym mowa w art. 28 § 1 pkt 1 k.w. jest określenie w wyroku – i to we wskazanych granicach – czasu obowiązywania tego zakazu.

Konsekwencją nieuwzględnienia przez Sąd Rejonowy w Kraśniku treści wskazanego wcześniej przepisu prawa materialnego było powstanie sytuacji, w której orzeczonego zakaz stał się zakazem „bezterminowym”. Rozstrzygnięcie takie pozostaje w sprzeczności z treścią art. 29 § 1 k.w. Jednocześnie doprowadziło też do powstania dla ukaranego sytuacji mniej korzystnej od tej, która nastąpiłaby w wypadku zgodnego z prawem procedowania Sądu Rejonowego w Kraśniku. Niewskazanie okresu obowiązywania środka karnego powoduje bowiem, że nie wiadomo jak długo ma on być wobec ukaranego wykonywany. Należy w tym miejscu podzielić pogląd Sądu Najwyższego, że „niewskazanie okresu obowiązywania orzeczonego zakazu jest rażącym uchybieniem prawa, a konwalidowanie takiego błędu nie jest możliwe w postępowaniu wykonawczym w trybie art. 13 § 1 k.k.w. (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 9 lipca 2020 r., III KK 350/19, i z dnia 25 lipca 2024 r., IV KK 271/24).

Przeoczenie ustawowego wymogu określenia czasu trwania zakazu określonego w art. 28 § 1 pkt 1 k.w. należy uznać za rażące uchybienie przepisom prawa materialnego, ponieważ brak oznaczenia terminu zakazu sprawiałby, że obowiązywałby on bez ograniczenia czasowego,

zwłaszcza, że w postępowaniu wykonawczym usunięcie tego uchybienia, jak to już zasygnalizowano wyżej, nie byłoby możliwe (wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 14 października 2014 r., III KK 124/14; z dnia 30 marca 2015 r., II KK 75/15; z dnia 15 listopada 2017 r., IV KK 284/17; z dnia 17 grudnia 2020 r., I KK 170/20).

Mając na uwadze powyższe rozważania oraz trafność zarzutu kasacji, należało uchylić wyrok Sądu Rejonowego Kraśniku w zaskarżonej części i sprawę w tym zakresie przekazać temu Sądowi do ponownego rozpoznania, w toku którego organ ten uwzględni rozważania prawne Sądu Najwyższego oraz kierunek wniesionego nadzwyczajnego środka zaskarżenia (art. 443 k.p.k.).

Z tych wszystkich względów orzeczono, jak w wyroku.

62

POSTANOWIENIE Z DNIA 5 CZERWCA 2025 R., III KK 485/23

1. Postanowienie w przedmiocie stanu zdrowia psychicznego oskarżonego oraz możliwości udziału w postępowaniu i prowadzenia samodzielnej i rozsądnej obrony (art. 79 § 4 zdanie pierwsze k.p.k.) ma charakter deklaratoryjny i pełni funkcję porządkująco-informacyjną.

2. Zaniechanie wydania tego postanowienia w układzie procesowym, w którym treść opinii sądowo-psychiatrycznej negującej występowanie jakichkolwiek istotnych problemów psychicznych u oskarżonego była sądowi znana, zaś w toku całego postępowania konsekwentnie nie traktowano obrony oskarżonego jako obligatoryjnej, nie stanowi bezwzględnej przyczyny odwoławczej (art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k.).

3. Uchybienie to może być postrzegane jedynie w perspektywie obrazy przepisów postępowania, o której mowa w art. 438 pkt 2 k.p.k. (względnie – w postępowaniu kasacyjnym – art. 523 § 1 k.p.k.).

Przewodniczący: Prezes SN Z. Kapiński.
Sędziowie SN: A. Roch (sprawozdawca), M. Siwek.
Prokurator Prokuratury Krajowej: Jerzy Engelking.

Sąd Najwyższy w sprawie M. G. skazanego z art. 258 § 1 k.k. i in., L. S. skazanego z art. 239 § 1 k.k. i in., K. B. skazanego z art. 258 § 1 k.k. i in., M. N. skazanego z art. 258 § 1 k.k. i in., po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie w dniach: 21 sierpnia 2024 r., 29 maja 2025 r. i 4 czerwca 2025 r. kasacji, wniesionych przez obrońców skazanych od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 27 października 2022 r., II AKa 157/22, zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 21 września 2021 r., III K 156/20,

oddalił kasacje jako oczywiście bezzasadne (...).

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 21 września 2021 r., III K 156/20, Sąd Okręgowy w Kielcach skazał M. N., M. G., K. B., P. N., P. N. m.in. za przestępstwo z art. 258 § 1 k.k., a także L. S. za czyny zakwalifikowane z art. 239 § 1 k.k. i inne.

Po rozpoznaniu apelacji wniesionych przez prokuratora i obrońców oskarżonych, Sąd Apelacyjny w Krakowie wyrokiem z dnia 27 października 2022 r., II AKa 157/22, zmienił zaskarżony wyrok co do podstaw wymiaru kary wobec M. N., M. G., K. B., P. N., P. N., a nadto, względem L. S. – odnośnie do opisu przypisanych mu czynów, kwalifikując je jako przestępstwo określone w art. 239 § 1 k.k. i art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 18 § 2 k.k. w zw. z art. 18 § 2 k.k. w zw. z art. 233 § 1 i w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k.

Od prawomocnego orzeczenia sądu odwoławczego kasacje złożyli obrońcy M. N., M. G., K. B. i L. S., formułując zarzuty rażącej obrazę prawa materialnego i procesowego, które to uchybienia mogły mieć istotny wpływ na treść wyroku.